

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.02.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	26.06.2009
Avaldamismärge:	

Maaparandusseadus

Vastu võetud 22.01.2003

[RT I 2003, 15, 84](#)

jõustumine 01.07.2003, osaliselt 1.07.2004. a.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
21.04.2004	RT I 2004, 32, 227	01.05.2004
15.06.2005	RT I 2005, 37, 284	01.07.2005
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
21.02.2007	RT I 2007, 24, 129	26.03.2007
19.03.2008	RT I 2008, 16, 114	21.04.2008
04.06.2008	RT I 2008, 27, 177	01.01.2010
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab nõuded maaparandussüsteemi projekteerimisele ja ehitamisele ning maaparandushoiule, mittetulundusühinguna tegutseva maaparandusühistu asutamise ja ühistu tegevuse erisused ning seaduse täitmise üle teostatava riikliku järelevalve korra ja vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Maaparandus

(1) Maaparandus käesoleva seaduse tähenduses on maa kuivendamine, niisutamine ja maa veerežiimi kahepoolne reguleerimine, samuti happeliste muldade lupjamine ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemine maatulundusmaa sihtotstarbega maa (edaspidi *maatulundusmaa*) ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elumumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa (edaspidi *eluasemekohtade maa*) viljelusväärtuse suurendamiseks või keskkonnakaitseks. [[RT I 2008, 16, 114](#)- jõust. 21.04.2008]

(2) Maapiirkond käesoleva seaduse tähenduses on küla, alevi ja aleviku territoorium. Vabariigi Valitsusel on õigus kehtestada nende linnade loetelu, mille territoorium loetakse käesoleva seaduse tähenduses maapiirkonnaks.

§ 3. Maaparandussüsteem

(1) Maaparandussüsteem käesoleva seaduse tähenduses on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks ja niisutamiseks ning keskkonnakaitseks vajalike ehitiste kogum, mis on kantud käesoleva seaduse § 40 lõikes 1 nimetatud registrisse. [[RT I 2008, 16, 114](#)- jõust. 21.04.2008]

(2) Kuivendussüsteem käesoleva seaduse tähenduses on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks ettenähtud maaparandussüsteem, mille reguleerivast võrgust voolab liigvesi otse või

maaparandussüsteemi eesvoolu kaudu looduslikku veekogusse (edaspidi *kuivendussüsteemi suubla*) või käesoleva seaduse § 46 lõikes 4 nimetatud ühiseesvoolu.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Niisutusüsteem käesoleva seaduse tähenduses on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa niisutamiseks ettenähtud maaparandussüsteem, mille kaudu vesi ammutatakse veekogust või põhjaveekihi ja jaotatakse niisutatavale maale.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Keskkonnakaitseks vajalik ehitise käesoleva seaduse tähenduses on keskkonnakaitsemeetmete täitmiseks, eelkõige hajureostuse leviku ohu minimeerimiseks ja eesvoolu võimalikult suure isepuhastusvõime tagamiseks vajalik hoone või rajatis.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(5) Maaparandussüsteemi koosseisu kuuluv maaparandussüsteemi teenindav tee käesoleva seaduse tähenduses on tee, mis on vajalik maaparandushoiutööde tegemiseks ega ole avalikult kasutatav tee teeseaduse tähenduses.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(6) Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk (edaspidi *reguleeriv võrk*) käesoleva seaduse tähenduses on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks (edaspidi *kuivendusvõrk*) või vee jaotamiseks (edaspidi *niisutusvõrk*).
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(7) Maaparandussüsteemi eesvool (edaspidi *eesvool*) käesoleva seaduse tähenduses on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust või toruveejuhtme vee läbilaskevõimest sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(8) Ühiseesvool käesoleva seaduse tähenduses on eesvool, mis tagab mitmel kinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi toimimise.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(9) Maaparandussüsteemi maa-ala käesoleva seaduse tähenduses on maa-ala, millel paikneb reguleeriv võrk.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 4. Maaparandussüsteemile esitatavad nõuded

(1) Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima hajureostuse leviku ohu.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku ning olema võimalikult suure isepuhastusvõimega.

(3) Maaparandussüsteemi hoonetele kohaldatakse ehitusseaduse § 3 lõigetes 1–8 ja 11 sätestatud nõudeid.

(4) Maaparandussüsteemi osa projekteerimise, ehitamise ja maaparandushoiu suhtes kohaldatakse käesoleva seadusega maaparandussüsteemile kehtestatud nõudeid.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

2. peatükk MAAPARANDUSSÜSTEEMI EHITAMISELE ESITATAVAD NÕUDED

§ 5. Maaparandussüsteemi ehitamine

(1) Maaparandussüsteemi ehitamine käesoleva seaduse tähenduses on maaparandussüsteemi kuuluva hoone püstitamine või rajatise rajamine või nende rekonstrueerimine.

(2) Maaparandussüsteemi rekonstrueerimine käesoleva seaduse tähenduses on olemasoleva maaparandussüsteemi plaanilahenduse, kuivendus- või niisutusviisi või ehitise konstruktsiooni oluline muutmine või parandusehitise tehnoloogiline ümberseadistamine.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 6. Maaparandussüsteemi ehitamisele esitatavad nõuded

(1) Maaparandussüsteem ehitatakse maaparandussüsteemi ehitusloa (edaspidi *ehitusluba*) alusel, järgides maaparandussüsteemi ehitusprojekti ja maaparandussüsteemi ehitamise tehnilisi nõudeid.

(2) Maaparandussüsteemi ehitamiseks kasutatavad ehitusmaterjalid ja -tooted peavad vastama ehitusseaduses sätestatud nõuetele.

(3) Maaparandussüsteemi võib ehitada ettevõtja (edaspidi *ehitaja*), kellel on maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri registreering maaparandusehituse alal.

(4) Maaparanduse väikesüsteemi võib ehitada ka isik, kellel ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud registreeringut.

(5) Maaparanduse väikesüsteem on:

1) kraavkuivendusvõrk, mis paikneb ühe kinnisasja piires kuni 20 hektari suurusel maaparandussüsteemi maa-alal;

2) drenaažkuivendusvõrk või niisutusvõrk, mis paikneb ühe kinnisasja piires kuni 2 hektari suurusel maaparandussüsteemi maa-alal;

3) tiik, mis paikneb käesoleva lõike punktis 2 nimetatud niisutusvõrguga ühel kinnisasjal ja mis mahutab kuni 3000 m³ niisutamiseks kasutatavat vett.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(6) Maaparandussüsteemi ehitamise korral põllumajandusmaal ja eluasemekohtade maal mulla ja mullaviljakuse säilitamiseks rakendatavad tehnoloogiad on järgmised:

1) mulla eemaldamine ehitise alla jäävalt alalt;

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

2) pinnase laialiajamise korral mulla eelnev eemaldamine laialiajamise alalt ja selle hilisem tagasipaigaldamine, kui mulda katva pinnasekihi paksus on esialgsete arvestuste järgi üle 10 sentimeetri;

3) maaparandussüsteemi ehitamise tõttu tihenend mulla kobestamine.

(7) Muld käesoleva seaduse tähenduses on mulla huumushorisont.

(8) [Maaparandussüsteemi ehitamise tehnilised nõuded kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 7. Maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste taotlemine

(1) Enne maaparandussüsteemi ehitusprojekti koostamist esitatakse taotlus maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste (edaspidi *projekteerimistingimused*) saamiseks Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas olevale piirkondlikule maaparandusbüroole (edaspidi *maaparandusbüroo*).

Projekteerimistingimuste saamiseks võivad mitu isikut esitada ühise taotluse, kuhu märgitakse kõigi taotlejate andmed.

(2) Taotluses märgitakse:

1) taotleja nimi, isiku- või registrikood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ja kontaktandmed;

2) kinnisasja asukoht, katastritunnus, sihtotstarve ja omaniku nimi;

3) kavandatava maaparandussüsteemi maa-ala pindala ja eesvoolu pikkus;

4) kavandatav kuivendus- või niisutusviis;

5) andmed kasutatavate ehitusmaterjalide ja -toodete kohta;

6) kavandatav maakasutuse viis;

7) muud taotleja arvates projekteerimistingimuste saamiseks vajalikud andmed.

§ 8. Maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste andmine ja sellest keeldumine

(1) Maaparandusbüroo juhataja teeb projekteerimistingimuste andmise või projekteerimistingimuste andmisest keeldumise otsuse taotluse saamisest arvates 30 päeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

(2) Kui taotluse lahendamiseks on vaja teise haldusorgani kooskõlastust ja seda ei ole esitatud, edastab maaparandusbüroo taotluse ärakirja kooskõlastuse saamiseks riigi või kohaliku omavalitsuse pädevale haldusorganile.

(3) Projekteerimistingimuste andmisest keeldutakse, kui:

1) kavandatav maaparandussüsteem ei vasta nõuetele;

2) kavandatav maaparandussüsteem on ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale;

3) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teine haldusorgan taotlust ei kooskõlasta.

(4) Projekteerimistingimustes nähakse ette:

1) maaparanduse uurimistööde vajadus maaparandussüsteemi ehitusprojekti koostamiseks või maaparandussüsteemi ehitamiseks;

2) ehitusprojekti ekspertiisi tegemise vajadus;

3) riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused või isikud, kellega ehitusprojekt tuleb kooskõlastada.

(5) [Kehtetu – RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 9. Maaparandussüsteemi ehitusprojekt

(1) Maaparandussüsteemi ehitusprojekt (edaspidi *ehitusprojekt*) on maaparandussüsteemi ehitamiseks ja kasutamiseks vajalike dokumentide kogum, mis koosneb maaparandussüsteemi ehitamise eesmärgi avavast seletuskirjast, tehnilistest joonistest, tööde mahtu ja tehnilisi arvutusi ning vajaduse korral ehituskulude arvestust sisaldavatest dokumentidest, maaparandussüsteemi hooldusjuhendist ja muudest asjakohastest dokumentidest.

(2) Ehitusprojekt peab vastama:

- 1) maaparandussüsteemi projekteerimistingimustele;
- 2) maaparanduse uurimistöö tulemusele, kui uurimistöö tegemine oli projekteerimistingimustes ette nähtud;
- 3) maaparandussüsteemi projekteerimismõnedele ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele.

(3) Ehitusprojekt peab võimaldama:

- 1) ehitada nõuetekohase maaparandussüsteemi;
- 2) kontrollida ehitamise vastavust ehitusprojektile;
- 3) kontrollida maaparandussüsteemi nõuetekohasust;
- 4) kasutada ja hooldada selle alusel ehitatud maaparandussüsteemi.

(4) Ehitusprojekti võib koostada ettevõtja, kellel on maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri registreering maaparanduse projekteerimise või maaparandusekspertiisi alal (edaspidi *projekteerija*).

(5) Maaparanduse väikesüsteemi ehitusprojekti võib koostada ka isik, kes vastab käesoleva seaduse § 28 lõikes 2 vastutavale spetsialistile esitatud nõuetele.

(6) [Maaparandussüsteemi ehitusprojekti sisu- ja vorminõuded ning projekteerimismõned kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 10. Maaparanduse uurimistöö

(1) Maaparanduse uurimistöö eesmärk on saada lähteandmeid ehitusprojekti koostamiseks ja maaparandussüsteemi ehitamiseks. Maaparanduse uurimistöö tehakse, kui see on projekteerimistingimustes ette nähtud. Uurimistöö kulud kannab projekteerimistingimuste taotleja.

(2) Maaparanduse uurimistöö tehakse mahus, mis tagab ehitusprojekti koostamiseks ja maaparandussüsteemi ehitamiseks vajalike andmete usaldusväärsuse.

(3) Maaparanduse uurimistöö võib teha ettevõtja, kellel on maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri registreering maaparanduse uurimistöö alal.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud ettevõtja peab esitama uurimistöö tulemused nii projekteerimistingimuste taotlejale kui ka maaparandusbüroole uurimistöö lõpetamisest arvates 30 tööpäeva jooksul.

(5) [Maaparanduse uurimistööle esitatavad nõuded kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 11. Ehitusprojekti ekspertiis

(1) Ehitusprojekti ekspertiis on ehitusprojekti vastavuse hindamine:

- 1) maaparandussüsteemi projekteerimistingimustele;
- 2) maaparanduse uurimistöö tulemustele, kui uurimistöö tegemine oli projekteerimistingimustes ette nähtud;
- 3) maaparandussüsteemi projekteerimismõnedele ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele;
- 4) maaparandussüsteemile esitatud nõuetele.

(2) Ehitusprojekti ekspertiis tehakse, kui see on ette nähtud projekteerimistingimustes või kui seda nõuab käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud kooskõlastaja. Ekspertiisi tegemise kulud kannab ehitusprojekti tellija.

(3) Ehitusprojekti ekspertiisi võib teha ettevõtja, kellel on maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri registreering maaparandusekspertiisi alal, või Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas olev Maaparanduse Ehitusjärelvalve- ja Ekspertiisibüroo (edaspidi *Maaparanduse EEB*).

(4) [Maaparandussüsteemi ehitusprojekti ekspertiisile esitatavad nõuded ja ekspertiisi tegemise korra ning Maaparanduse EEB poolt ekspertiisi tegemise eest võetava tasu määrad kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 12. Õigus viibida kinnisasjal

Maaparanduse uurimistöö tegemiseks, ehitusprojekti koostamiseks või maaparandussüsteemi või ehitusprojekti ekspertiisiga seotud toimingute tegemiseks on maaparandusalal tegutseval ettevõtjal õigus viibida kinnisasjal, kuhu ehitatakse või kavandatakse ehitada maaparandussüsteem, ning kinnisasjal, mida võib kavandatud maaparandussüsteem mõjutada või mis võib mõjutada kavandatud maaparandussüsteemi

(edaspidi *naaberkinnisasi*), kas selle kinnisasja omaniku või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isikute juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on omanikuga või tema volitatud isikuga kokku lepitud.

§ 13. Maaparandussüsteemi ehitusluba

(1) Ehitusluba on nõusolek ehitada ehitusloale märgitud kinnisasjale ehitusprojekti kohane maaparandussüsteem.

(2) Ehitusluba on tähtajatu, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul.

(3) Ehitusluba kaotab kehtivuse, kui ehitamist ei ole alustatud ehitusloa väljaandmisest arvates kahe aasta jooksul.

(4) Kui ehitusluba on antud isikule, kes ei ole kinnisasja omanik, võib ehitusloas nimetatud maaparandussüsteemi ehitada kinnisasjale selle kinnisasja omaniku loal.

(5) Kinnisasja omanik peab lubama ehitada oma kinnisasjale teist kinnisasja teeniva maaparandussüsteemi, kui teist kinnisasja ei ole maaparandussüsteemi ehitamata võimalik sihipäraselt kasutada või kui selle ehitamine teise kohta põhjustab ülemääraseid kulutusi. Asjaosalistel tuleb seada reaalservituut asjaõigusseaduses sätestatud alustel ja korras.

§ 14. Ehitusloa taotlemine ja ehitusloa andmine

(1) Ehitusloa saamiseks esitatakse projekteerimistingimuste saamisest arvates kolme aasta jooksul maaparandusbüroole taotlus, ehitusprojekt ja muud vajalikud dokumendid ning tasutakse riigilõiv.

(2) Maaparandusbüroo juhataja teeb ehitusloa andmise või ehitusloa andmisest keeldumise otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul. Ehitusloa andmisest teavitatakse asjaomast kohalikku omavalitsust.

(3) [Maaparandussüsteemi ehitusloa taotluse ning ehitusloa sisu- ja vorminõuded kehtestab põllumajandusminister](#).

§ 15. Ehitusloa andmisest keeldumise alused

Ehitusloa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) ehitusprojekt ei vasta projekteerimistingimustele;
- 2) ehitusprojekt ei ole kooskõlas maaparanduse uurimistöö tulemustega, kui uurimistöö tegemine oli projekteerimistingimustes ette nähtud;
- 3) ehitusprojekt ei vasta maaparandussüsteemi projekteerimismõõtudele ega ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele;
- 4) projekti on koostanud isik, kellel ei ole käesoleva seaduse § 9 lõikes 4 nimetatud registreeringut, kui registreeringu omamine on ette nähtud;
- 5) projekteerimistingimuste väljaandmisest on möödunud üle kolme aasta;
- 6) taotleja on taotluses teadvalt esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või kui taotleja mõjutab ehitusloa väljaandjat õigusvastasel viisil;
- 7) oluline keskkonnamõju on hindamata, kui keskkonnamõju hindamine on ette nähtud;
- 8) riigilõiv on tasumata.

§ 16. Ehitusloale kantavad andmed

Ehitusloale kantakse:

- 1) ehitusloa taotleja nimi, isiku- või registrikood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ja kontaktandmed;
- 2) kinnisasja asukoht, katastritunnus ja sihtotstarve ning omaniku nimi;
- 3) kavandatava maaparandussüsteemi asukoht, selle maa-ala pindala ja eesvoolu pikkus ning maaparandussüsteemi teenindava tee pikkus;
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]
- 4) ehitusprojekti tehnilised andmed;
- 5) projekteeija andmed.

§ 17. Ehitusloa kehtivuse peatamine ja ehitusloa kehtivuse taastamine

(1) Ehitusloa kehtivus peatatakse, kui ilmneb asjaolu, mis takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast ehitamist või mille tõttu võib ehitamine või ehitatav maaparandussüsteem olla ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale.

(2) Kui järelevalve käigus ilmneb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, peatab maaparandusbüroo juhataja ehitusloa kehtivuse peatamise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu on kõrvaldatud, taastab maaparandusbüroo juhataja ehitusloa kehtivuse asjaolu kõrvaldamisest teadasaamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

§ 18. Ehitusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Ehitusluba tunnistatakse kehtetuks, kui:

- 1) maaparandussüsteemi omanik on esitanud sellekohase taotluse;
- 2) ehitatav maaparandussüsteem on ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale;
- 3) maaparandussüsteemi omanik on korduvalt jätnud täitmata käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras tehtud ettekirjutuse;
- 4) maaparandussüsteemi omanik on korduvalt takistanud riikliku järelevalve teostamist;
- 5) taotleja on taotluses teadvult esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või kui taotleja on mõjutanud ehitusloa väljaandjat õigusvastasel viisil.

(2) Maaparandusbüroo juhataja tunnistab ehitusloa kehtetuks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ehitusloa kehtetuks tunnistamise alusest teadasaamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

(3) Kui kehtetuks tunnistatud ehitusloa alusel ehitatav maaparandussüsteem on ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale, tehakse maaparandussüsteemi omanikule ettekirjutus selle lammutamiseks või likvideerimiseks.

§ 19. Maaparandussüsteemi omaniku kohustused maaparandussüsteemi ehitamise korral

Maaparandussüsteemi omanik on kohustatud:

- 1) taotlema ehitusluba enne maaparandussüsteemi ehitamise alustamist;
- 2) tagama maaparandussüsteemi ehitamise ehitusloa alusel ning ehitusprojekti järgides;
- 3) seadma maaparandussüsteemi ehitamise nõuete järgimise tagamiseks sisse omanikujärelevalve;
- 4) võimaldama riikliku järelevalve teostajal teha järelevalvetoiminguid või maaparandusseiret või uurida maaparandussüsteemi avarii tehnilisi põhjusi;
- 5) korraldama maaparandussüsteemi valmimisel süsteemi kasutuselevõtu akti koostamise ja esitama selle maaparandusbüroole;
- 6) tagama maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste dokumentide koostamise ja säilitamise ning vajaduse korral need riikliku järelevalve teostajale esitama;
- 7) laskma vajaduse korral teha maaparanduse uurimistöo, ehitusprojekti või maaparandussüsteemi ekspertiisi;
- 8) täitma muid käesolevas seaduses sätestatud kohustusi.

§ 20. Omanikujärelevalve

(1) Maaparandussüsteemi omanik teatab maaparandusbüroole hiljemalt kolm tööpäeva enne maaparandussüsteemi ehitamise algust tööde alustamise päeva, maaparandussüsteemi ehitaja nime ja omanikujärelevalve tegija ning vastutava spetsialisti või, maaparandusühistu puhul, vastutavale spetsialistile esitatud nõuetele vastava isiku nime. Samuti teavitab maaparandussüsteemi omanik maaparandussüsteemi ehitamise algusest asjaomast kohalikku omavalitsust.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Omanikujärelevalvet võib teha ettevõtja, kellel on maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri registreering maaparanduse projekteerimise, omanikujärelevalve või maaparandusekspertiisi alal, või maaparandusühistu oma tegevuspiirkonnas, kui tal on vastavasisuline õigussuhe isikuga, kes vastab käesoleva seaduse § 28 lõikes 3 esitatud nõuetele.

(3) Maaparanduse väikesüsteemi omanikujärelevalvet võib teha käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isik või maaparandussüsteemi omanik.

(3¹) Kui maaparanduse väikesüsteemi ehitab maaparandussüsteemi omanik, ei ole omanikujärelevalve tegemine vajalik.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Omanikujärelevalvet ei tohi teha isik, kes maaparandussüsteemi ehitab või kes on teinud selle ehitusprojektile ekspertiisi.

(5) Omanikujärelevalve tegijal on õigus projekteerijalt nõuda ehitusprojekti vastavusse viimist ehitusprojektile esitatud nõuetega.

(6) Omanikujärelevalve tegijal on õigus maaparandussüsteemi ehitajalt nõuda:

- 1) kasutatavate ehitusmaterjalide ja -toodete vastavustunnistusi ja muid asjakohaseid dokumente ning nõuetele mittevastavate ehitusmaterjalide ja -toodete asendamist;

- 2) nõuetele mittevastava töö ümbertegemist;
- 3) ehitamise peatamist maaparandussüsteemile ja maaparandussüsteemi ehitamisele esitatud nõuete olulise rikkumise või avariiohu tekkimise korral;
- 4) ehitamise nõuetekohast ja õigeaegset dokumenteerimist.

(7) Omanikujärelevalve kestab maaparandussüsteemi ehitamise alustamisest kuni maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamiseni.

(8) [Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegemise korra kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 21. Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti koostamine

(1) Ehitusloa ja ehitusprojekti alusel ehitatud nõuetekohase maaparandussüsteemi, mille kohta on olemas käesoleva seaduse § 26 lõike 1 punktides 2–6 nimetatud dokumendid, valmimisel korraldab maaparandussüsteemi omanik kasutuselevõtu akti koostamise.

(2) Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu aktis esitatakse:

1) maaparandussüsteemi omaniku nimi, isiku- või registrikood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ja kontaktandmed;

2) maaparandussüsteemi asukoht;

3) kuivendus- või niisutusviis;

4) maaparandussüsteemi tehnilised näitajad;

5) projekteerija, ehitaja ja omanikujärelevalve tegija andmed;

6) projekteerija ja ehitaja antud garantiitähtaeg, kui see on pikem kui kaks aastat;

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

7) selle kinnisasja katastritunnus, millel maaparandussüsteem paikneb.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 22. Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti esitamine ja kinnitamine

(1) Maaparandussüsteemi omanik esitab maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti ja käesoleva seaduse § 26 lõike 1 punktides 2–6 nimetatud dokumendid maaparandusbüroole maaparandussüsteemi valmimisest arvates viie tööpäeva jooksul. Esitatud dokumentidest teeb maaparandusbüroo ärakirjad ja tagastab originaalid esitajale.

(2) Maaparandusbüroo juhataja teeb maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamise või selle kinnitamisest keeldumise otsuse maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti saamisest arvates viie tööpäeva jooksul. Maaparandussüsteemi omanikule saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

(3) [Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti sisu- ja vorminõuded kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 23. Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamisest keeldumise alused

Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti ei kinnitata, kui maaparandussüsteem ei vasta maaparandussüsteemile kehtestatud nõuetele või ehitusprojektile.

§ 24. Maaparandussüsteemi ekspertiis

(1) Maaparandussüsteemi ekspertiis on maaparandussüsteemi vastavuse hindamine maaparandussüsteemile esitatud nõuetele.

(2) Maaparandussüsteemi ekspertiis tehakse, kui maaparandussüsteem ei ole selle kasutuselevõtu akti läbivaadanud maaparandusbüroo arvates nõuetekohane. Ekspertiisi tegemise kulud kannab maaparandussüsteemi omanik.

(3) Maaparandussüsteemi ekspertiisi võib teha ettevõtja, kellel on maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri registreering maaparandusekspertiisi alal, või Maaparanduse EEB.

(4) [Maaparandussüsteemi ekspertiisile esitatavad nõuded ja ekspertiisi tegemise korra ning Maaparanduse EEB poolt ekspertiisi tegemise eest võetava tasu määrad kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 25. Maaparandussüsteemi garantii

(1) Maaparandussüsteemi garantii käesoleva seaduse tähenduses on projekteerija ja ehitaja kohustus tagada, et maaparandussüsteemi sihipärase kasutamise ja hooldamise korral säilivad selle kasutamiseks vajalikud kvaliteedi-, ohutuse ja kasutamismomadused määratud aja jooksul.

(2) Maaparandussüsteemi garantiitähhtaeg on kaks aastat maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamisest arvates, kui projekteerija, ehitaja ja maaparandussüsteemi omanik ei ole kokku leppinud pikemat garantiitähhtaega.

(3) Maaparandussüsteemi garantiitähhtajal ilmnevatest maaparandussüsteemi projekteerimisvigadest tingitud lisatööde tegemise korraldab maaparandussüsteemi projekteerija. Lisatööd tehakse projekteerija kulul mõistliku aja jooksul.

(4) Maaparandussüsteemi garantiitähhtajal ilmnevad ehitusvead kõrvaldab ehitaja oma kulul mõistliku aja jooksul.

§ 26. Maaparandussüsteemi ehitamise tehnilistele dokumentidele esitatavad nõuded ja dokumentide säilitamine

(1) Maaparandussüsteemi ehitamise tehnilised dokumendid on:

- 1) ehitusprojekt;
- 2) ehitustööde päevik;
- 3) kaetud tööde akt;
- 4) ehitusprojekti või maaparandussüsteemi ekspertiisiakt;
- 5) ehitusmaterjalide ja -toodete nõuetekohasust tõendavad dokumendid;
- 6) teostusjoonis ja maaparandussüsteemi märkimisandmed;
- 7) muud ehitamist iseloomustavad dokumendid;
- 8) maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akt.

(1¹) Maaparanduse väikesüsteemi ehitamise korral ei ole nõutav ehitustööde päeviku pidamine. [RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Maaparandussüsteemi omanik säilitab maaparandussüsteemi ehitamise tehnilisi dokumente kuni maaparandussüsteemi toimimise lõpuni.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 3 ja 6 nimetatud maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste dokumentide koostamise korra ning sisu- ja vorminõuded kehtestab põllumajandusminister .

3. peatükk ETTEVÕTJALE ESITATAVAD NÕUDED

§ 27. Õigus tegutseda maaparandusalal

Isik võib tegutseda maaparanduse uurimistöö, maaparandussüsteemi projekteerimise, maaparanduse omanikujärelevalve, maaparanduse ekspertiisi või maaparandusehituse alal (edaspidi *maaparandusala*), kui ta on ettevõtja äriseadustiku tähenduses ning tal on maaparanduse alal tegutsevate ettevõtjate registri registreering ja vastavasisuline õigussuhe käesoleva seaduse §-s 28 nimetatud pädeva isikuga (edaspidi *vastutav spetsialist*) või ta on vastaval maaparandusalal tegutsev füüsilisest isikust ettevõtja, kes on ise pädev tegutsema vastutava spetsialistina.

§ 28. Vastutav spetsialist

(1) Vastutav spetsialist on asjatundja, kes vastab käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele ning kes on pädev juhtima ja kontrollima tegevust teatud maaparandusalal ning vastutama selle tegevuse nõuetekohasuse eest. Vastutav spetsialist võib tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana või õigussuhte alusel maaparandusalal tegutseva ettevõtjaga.

(2) Maaparanduse uurimistöö või maaparanduse projekteerimise või maaparandusekspertiisi ala vastutaval spetsialistil peab olema erialane kõrgharidus ja ta peab olema töötanud vastaval maaparandusalal vähemalt kolm aastat.

(3) Maaparandusehituse ja omanikujärelevalve ala vastutaval spetsialistil peab olema vähemalt erialane keskeri- või kutsekeskharidus ja ta peab olema töötanud maaparandusehituse või omanikujärelevalve alal vähemalt kolm aastat.

§ 29. Maaparanduse uurimistööd tegeva ettevõtja kohustused

Maaparanduse uurimistööd tegev ettevõtja on kohustatud:

- 1) tegema uurimistöö projekteerimistingimustes ettenähtud mahus;
- 2) tagama uurimistöö nõuetekohasuse;
- 3) andma uurimistöö andmed üle ehitusluba taotlevale isikule ja maaparandusbüroole.

§ 30. Maaparandussüsteemi projekteerija kohustused

Projekteerija on kohustatud:

- 1) koostama maaparandussüsteemi projekteerimismäärdele ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele vastava ehitusprojekti;
- 2) tagama ehitusprojekti vastavuse projekteerimistingimustele;
- 3) andma ehitusprojekti üle ehitusluba taotlevale isikule.

§ 31. Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegija kohustused

(1) Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegija on kohustatud kontrollima:

- 1) ehitusprojekti nõuetekohasust;
- 2) ehitamise vastavust ehitusprojektile;
- 3) kasutatavate ehitusmaterjalide ja -toodete nõuetekohasust;
- 4) maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste nõuete järgimist;
- 5) maaparandussüsteemi nõuetekohasust;
- 6) maaparandussüsteemi ehitamise ohutust ning kooskõla keskkonna- ja muude nõuetega;
- 7) maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste dokumentide olemasolu ja nõuetekohasust.

(2) Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegija on kohustatud teatama avastatud rikkumisest ja käesoleva seaduse § 20 lõikes 5 või 6 sätestatud alusel tehtud nõudest viivitamata maaparandussüsteemi omanikule.

§ 32. Ehitusprojektile ekspertiisi tegeva ettevõtja kohustused

Ehitusprojektile ekspertiisi tegev ettevõtja on kohustatud:

- 1) kontrollima ehitusprojekti vastavust projekteerimistingimustele, keskkonna- ja muudele nõuetele, uurimistööde tulemustele, maaparandussüsteemi projekteerimismäärdele ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele;
- 2) tegema ehitusprojekti ekspertiisi nõuetekohaselt.

§ 33. Maaparandussüsteemi ekspertiisi tegeva ettevõtja kohustused

Maaparandussüsteemi ekspertiisi tegev ettevõtja on kohustatud:

- 1) kontrollima maaparandussüsteemi vastavust ehitusprojektile;
- 2) kontrollima maaparandussüsteemi nõuetekohasust;
- 3) tegema ekspertiisi nõuetekohaselt;
- 4) teatama ekspertiisi ajal avastatud nõuetele mittevastavusest viivitamata maaparandussüsteemi omanikule.

§ 34. Maaparandussüsteemi ehitaja kohustused

Maaparandussüsteemi ehitaja on kohustatud:

- 1) ehitama maaparandussüsteemi ehitusprojekti kohaselt;
- 2) täitma maaparandussüsteemi ehitamise tehnilisi nõudeid ja tagama maaparandussüsteemi ehitamise ohutuse;
- 3) kasutama nõuetekohaseid ehitusmaterjale ja -tooteid;
- 4) vältima keskkonna saastamist;
- 5) koostama käesoleva seaduse § 26 lõike 1 punktides 2, 3, 6 ja 7 nimetatud dokumendid;
- 6) teatama maaparandussüsteemi omanikule viivitamata ehitamise ajal selgunud ehitusprojekti või maaparandussüsteemi nõuetele mittevastavusest või võimalikust mittevastavusest;
- 7) andma tema koostatud maaparandussüsteemi tehnilised dokumendid üle maaparandussüsteemi omanikule.

4. peatükk MAAPARANDUSALAL TEGUTSEVATE ETTEVÕTJATE REGISTER

§ 35. Maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate register

(1) Maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate register (edaspidi *register*) on riigi infosüsteemi kuuluv Vabariigi Valitsuse asutatud andmekogu. Registri põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus .
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Registri vastutav töötaja on Põllumajandusministerium ja volitatud töötaja on Maaparanduse EEB.

(3) Registri pidamise eesmärk on anda avalikkusele teavet ettevõtjate kohta, kellel on õigus tegutseda maaparandusalal.

§ 36. Registreerimistaotlus

(1) Ettevõtja, kes soovib tegutseda käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud maaparandusalal, esitab registri volitatud töötajale registreerimistaotluse.

(1¹) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse esitamist tasutakse riigilõiv riigilõivuseaduses sätestatud määra järgi.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Registreerimistaotluses esitatakse:

- 1) ettevõtja nimi ja äriregistri kood või maksukohustuslaste registri tõendi number ning ettevõtja asukoht ja muud kontaktandmed;
- 2) käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud maaparandusala, millel soovitakse tegutseda;
- 3) soovitud tegevusala vastutava spetsialisti nimi ja kontaktandmed;
- 4) taotlusele allakirjutanud isiku nimi, ametinimetus ja kontaktandmed.

(3) Registreerimistaotlusele lisatakse vastutava spetsialisti käesoleva seaduse § 28 lõigetes 2 ja 3 nimetatud haridust ja vastaval alal töötamist tõendavad dokumendid.

(4) Registrile esitatud andmete õigsuse eest vastutab registreerimistaotluse esitaja.

(5) Maaparandusalal tegutseva ettevõtja registreerimistaotluse ja registreeringuandmete muutmise taotluse vorminõuded ning taotluse esitamise korra kehtestab põllumajandusminister .

§ 37. Registreering

(1) Registri volitatud töötleja teeb registreeringu või muudab registreeringuandmeid registreerimistaotluses, registreeringuandmete muutmise taotluses või maaparandusbüroo esitatud teatise käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse kohta toodud andmete alusel taotluse või teatise ja nendes sisalduvaid andmeid tõendavate dokumentide saamisest arvates viie tööpäeva jooksul.

(2) Registreeringuandmed on:

- 1) registreeringu number;
- 2) registreeringu tegemise kuupäev;
- 3) registreerimistaotluses ja registreeringuandmete muutmise taotluses esitatud andmed;
- 4) andmed käesoleva seaduse alusel tehtud ja jõustunud ettekirjutuse kohta.

(3) Registreeringuandmed avaldatakse registri volitatud töötleja veebilehel.

§ 38. Registreeringu tegemisest keeldumine

(1) Registri volitatud töötleja teeb registreeringu tegemisest keeldumise otsuse registreerimistaotluse saabumisest arvates viie tööpäeva jooksul, kui:

- 1) ettevõtja on esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või kui ettevõtja mõjutab registri volitatud töötlejat õigusvastasel viisil;
- 2) ettevõtja kohta on jõustunud kohtuotsus tegevusalal tegutsemise õiguse äravõtmise kohta;
- 3) vastutavaks spetsialistiks esitatud isik ei vasta vastutavale spetsialistile esitatud nõuetele, sealhulgas juhul, kui tema kohta on jõustunud kohtuotsus vastaval maaparandusalal tegutsemise õiguse äravõtmise kohta;
- 4) ettevõtja ei ole tasunud riigilõivu.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Registreerimistaotluse esitanud ettevõtjale saadetakse registreeringu tegemisest keeldumise otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

§ 38¹. Registreeringuandmete muutmisest ja tegevuse lõpetamisest teavitamine

(1) Ettevõtja esitab registreeringuandmete muutmise või registreeritud tegevusalal tegevuse lõpetamise korral registri volitatud töötlejale hiljemalt kümne tööpäeva jooksul taotluse registreeringuandmete muutmiseks või kustutamiseks.

(2) Kui ettevõtja ei esita käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlust registreeringuandmete muutmiseks ettenähtud aja jooksul, peatab registri volitatud töötleja registreeringu ning teavitab viivitamata ettevõtjat kohustuse täitmata jätmisest ja registreeringu peatamisest.

(3) Kui ettevõtja esitab registreeringuandmete muutmise taotluse, taastab registri volitatud töötleja registreeringu viie tööpäeva jooksul asjakohase taotluse saamisest arvates.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 38². Registreeringuandmete õigsuse kinnitamine, registreeringu peatamine ja registrist kustutamine

(1) Ettevõtja esitab registri volitatud töötlejale iga aasta 15. aprilliks kinnituse registreeringuandmete õigsuse kohta juhul, kui ettevõtja registreerimisest või registreeringuandmete muutmisest on möödunud rohkem kui kolm kuud.

(2) Kui ettevõtja ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustust, peatab registri volitatud töötleja registreeringu ning teavitab viivitamata ettevõtjat kohustuse täitmata jätmisest ja registreeringu peatamisest.

(3) Kui ettevõtja esitab kinnituse registreeringuandmete õigsuse kohta, taastab registri volitatud töötaja registreeringu viie tööpäeva jooksul asjakohase kinnituse saamisest arvates.

(4) Kui ettevõtja ei esita kinnitust registreeringuandmete õigsuse kohta, kustutab registri volitatud töötaja peatatud registreeringu kuue kuu möödumisel registreeringu peatamisest.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 39. Registreeringuandmete kustutamine

(1) Registri volitatud töötaja kustutab ettevõtja registreeringuandmed kolme tööpäeva jooksul, kui:
1) seda soovib registreeringuandmetes nimetatud ettevõtja – sellekohase kirjaliku avalduse saamisest arvates;
2) ettevõtjalt on jõustunud kohtuotsuse alusel ära võetud sellel tegevusalal tegutsemise õigus – kohtuotsuse jõustumisest arvates;

3) ettevõtja on esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või kui ettevõtja on mõjutanud registri volitatud töötajat õigusvastasel viisil – nimetatud asjaolu tuvastamisest arvates;

3¹) ettevõtja ei ole käesoleva seaduse §-s 38¹ sätestatud korras teatanud oma registreeringuandmete muutumisest ja registreering on olnud peatatud vähemalt kaks kuud või kui ettevõtja ei ole käesoleva seaduse §-s 38¹ sätestatud korras teatanud registreeritud tegevusalal tegevuse lõpetamisest – nimetatud asjaolu tuvastamisest arvates;

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

4) registreeringuandmetes nimetatud ettevõtja on likvideeritud või füüsilisest isikust ettevõtja on surnud – sellest teadasaamisest arvates;

5) ettevõtjal on lõppenud õigussuhet vastutava spetsialistiga ja tal ei ole registri volitatud töötaja antud tähtaja jooksul tekkinud õigussuhet teise vastutava spetsialistiga – tähtaja lõppemisest arvates;

6) ettevõtja on korduvalt jätnud täitmata käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse – käesoleva seaduse § 64 lõikes 1 nimetatud järelevalveasutuse juhataja otsuse saamisest arvates.

(2) Ettevõtjale saadetakse registreeringuandmete kustutamise otsus selle tegemisest arvates viie tööpäeva jooksul posti teel.

5. peatükk MAAPARANDUSSÜSTEEMIDE REGISTER

§ 40. Maaparandussüsteemide register

(1) Maaparandussüsteemide register on riigi infosüsteemi kuuluv Vabariigi Valitsuse asutatud andmekogu. Maaparandussüsteemide registri põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Maaparandussüsteemide registri vastutav töötaja on Põllumajandusministeerium.

(3) Maaparandussüsteemide registri volitatud töötaja on:

- 1) elektroonilise andmekogu osas – Maaparanduse EEB;
- 2) registritoimikute osas – maaparandusbüroo oma tööpiirkonnas.

(4) Maaparandussüsteemide registri andmetel on informatiivne ja statistiline tähendus. Maaparandussüsteemide registri pidamise eesmärk on pidada ehitatavate ja kasutatavate maaparandussüsteemide arvestust.

§ 41. Maaparandussüsteemide registri andmed

Maaparandussüsteemide registrisse kantakse maaparandussüsteemi osa kohta:

- 1) ehitise nimetus;
- 2) maaparandussüsteemi kood;
- 3) tehnilised üld- ja detailandmed;
- 4) asukoha andmed;
- 5) projekteerimistingimuste andmed;
- 6) ehitusprojekti koondandmed;
- 7) ehitusprojekti koostamiseks tehtud maaparanduse uurimistöö andmed;
- 8) ehitusprojekti või ehitise ekspertiisiakti andmed;
- 9) ehitusloa andmed;
- 10) ehitaja ja omanikujärelevalve tegija nimi, registri- või isikukood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ning maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri kood;
- 11) ehitamise alustamise tähtpäev;
- 12) kasutuselevõtu akti andmed;

13) kinnisasjale, millel paikneb maaparandussüsteem, muu ehitise ehitamiseks vajaliku ehitusprojekti kooskõlastamise andmed või eesvoolu või selle kaitselõigu veetaseme reguleerimise kavatsuse kooskõlastamise andmed;

14) riikliku järelevalvetöötaja ettekirjutuse andmed;

15) kasutusotstarbe lõppemise andmed.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 42. Maaparandussüsteemide registrisse andmete esitamine

(1) Maaparandusbüroo edastab talle käesoleva seaduse alusel ja korras esitatud registrisse kantavad andmed Maaparanduse EEB-le viie tööpäeva jooksul andmete saamisest arvates. Maaparandusbüroo edastatud andmete õigsuse eest vastutab andmed esitanud isik.

(2) Maaparandusbüroo esitab oma otsusest või ettekirjutusest tulenevad registrisse kantavad andmed Maaparanduse EEB-le viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest või ettekirjutuse jõustumisest arvates. Esitatud andmete õigsuse eest vastutab maaparandusbüroo.

§ 43. Maaparandussüsteemide registri andmete avaldamine

(1) Maaparandussüsteemide registri andmed on avalikud ja need avaldatakse käesoleva seaduse § 40 lõikes 3 nimetatud registri volitatud töötajate veebilehtedel.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Isikuandmete avaldamise suhtes kohaldatakse isikuandmete kaitse seaduse sätteid.

§ 44. Andmete ristkasutus

Maaparandussüsteemide registri, äriregistri, maakatastri, kinnistusregistri, ehitisregistri, põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registri, maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri ja muude registrite vahel toimub andmete ristkasutus.

6. peatükk MAAPARANDUSHOID

§ 45. Maaparandushoid

(1) Maaparandushoid käesoleva seaduse tähenduses on maaparandussüsteemi ja selle maa-ala ning nendega seotud keskkonnakaitserajatiste hooldamine ja uuendamine, happeliste muldade lupjamine, agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemine (edaspidi *maaparandushoiutööd*) maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.

(2) Maaparandussüsteemi omanik või isik, kes õigussuhte alusel kasutab maaparandussüsteemi oma valduses oleval kinnisasjal (edaspidi *maavaldaja*) peab maaparandussüsteemi ja selle maa-ala kasutamisel tegema vajalikke maaparandushoiutöid, et maaparandussüsteem selle kasutamise kestel vastaks käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 esitatud nõuetele.

(3) Maavaldaja ei tohi maaparandushoiutöid tehes takistada veevoolu maaparandussüsteemis ega tekitada muu tegevusega kahju teistele maavaldajatele. Maaparandussüsteemi kahjustanud isik on kohustatud sellest viivitamata teavitama maavaldajat ja maaparandusbürood ning tekitatud kahjustuse kõrvaldama.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isik kahjustust ei kõrvalda, teeb seda oma kulul maavaldaja, kellel on kahjustuse kõrvaldamise kulude osas tagasinõudeõigus käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isiku suhtes.

(5) [Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 46. Maaparandushoiu korraldus

(1) Maaparandushoiu korraldavad:

1) maavaldaja;

2) maavaldajad, kes saavad kasu ühiseesvoolu toimimisest, kas seltsingulepingu alusel või käesolevas seaduses sätestatud maaparandusühistu kaudu;

3) riik maaparandusbüroo kaudu riigi poolt korraldatavate ühiseesvoolude osas.

(2) Riik kui maaparandussüsteemi omanik korraldab maaparandushoiu riigi omandis oleval kinnisasjal riigivara valitseja või selleks volitatud esindaja kaudu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud maavaldajad on maavaldajad, kelle valduses oleval kinnisasjal asub maaparandussüsteem.

(4) Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus. Nimetatud loetellu võib kanda ühiseesvoolu, mille valgala suurus on vähemalt 10 km². Nende ühiseesvoolude hoiutoid rahastatakse Põllumajandusministeeriumile selleks riigieelarvest eraldatud vahenditest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ühiseesvoolude korrashoiuks on maaparandushoiutööde tegijal õigus viibida kinnisasjal maavaldaja või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isiku juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on maavaldajaga või tema volitatud isikuga kokku lepitud.

§ 47. Kinnisasjale, millel paikneb maaparandussüsteem, muu ehitise ehitamine ja veetaseme reguleerimine sellel kinnisasjal

(1) Kinnisasjale, millel paikneb maaparandussüsteem, kavandatava käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatata hoone või rajatise ehitusprojekti ja eesvoolu reguleerimise või eesvoolu kaitselõigu veetaseme reguleerimise kavatsuse kooskõlastab ehitusloa andja maaparandusbürooga.

(2) Eesvoolu kaitselõiguna käsitatakse kuivendussüsteemi suubla osa, mille veetaseme reguleerimine mõjutab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist. Kaitselõigu ulatus määratakse maaparandushoiukavas.

(3) Maaparandusbüroo juhataja teeb kooskõlastuse andmise või kooskõlastusest keeldumise otsuse taotluse saabumisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Ehitusloa andjale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

(4) Ehitusprojekti või eesvoolu või eesvoolu kaitselõigu veetaseme reguleerimise kavatsust ei kooskõlastata, kui ehitise ehitamine või veetaseme reguleerimine takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 48. Maakasutus maaparandussüsteemi maa-alal

(1) Kui kinnisasjal paikneb maaparandussüsteem, võib selle kinnisasja kasutusotstarvet (edaspidi *maakasutus*) muuta ning seda kinnisasja ümber kruntida, jagada, ühendada, liita või eraldada (edaspidi *maakorraldustoiming*) maaparandusbüroo eelneva kooskõlastuse alusel.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kooskõlastuses määratakse maakasutuse muutmise või maakorraldustoimingu tingimused, mis tagavad kinnisasjal ja naaberkinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi toimimise.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Maaparandusbüroo juhataja teeb maakasutuse muutmise või maakorraldustoimingu tegemiseks kooskõlastuse andmise või kooskõlastuse andmisest keeldumise otsuse asjakohase taotluse saabumisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Maaomanikule saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Maaparandusbüroo juhataja ei kooskõlasta maakasutuse muutmise või maakorraldustoimingu tegemise taotlust, kui nimetatud tegevused takistavad maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(5) Kui kinnisasjal paikneb maaparandussüsteemi reguleeriv võrk ja kinnisasja sihtotstarvet muudetakse selliselt, et maa ei ole enam maatulundusmaa või eluasemekohtade maa käesoleva seaduse § 2 tähenduses, loetakse maaparandussüsteemi kasutusotstarve sellel kinnisasjal lõppenuks ja maaparandussüsteemide registrisse tehakse asjakohane muudatus.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 49. Maaparandussüsteemi hooldamine

(1) Maaparandussüsteemi hooldamine on maaparandussüsteemi hoiutööde tegemine, välja arvatud selle uuendamiseks tehtavad hoiutööd.

(2) Maaparandussüsteemi hooldamine on ka taimestiku ja voolutakistuste eemaldamine kraavi voolusängist ning hoiutööde tegemine maaparandussüsteemi maa-alal ja seal asuvatel veekaitserajatistel.

§ 50. Maaparandussüsteemi uuendamine

(1) Maaparandussüsteemi uuendamine on selle iganenud või lagununud osade uutega asendamine või täiendamine, kraavide taastamine esialgsel kujul ja maaparandussüsteemi osade täiendamine maaparandussüsteemi üldparameetreid oluliselt muutmata.

(2) Riigi poolt korrashoitava ühiseesvoolu uuendamiseks koostatakse ühiseesvoolu uuendusprojekt. Uuendusprojektile kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 7–10 ehitusprojekti kohta esitatud nõudeid.

(3) [Maaparandussüsteemi ühiseesvoolu uuendusprojekti sisu- ja vorminõuded kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 51. Maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppemine

(1) Maaparandussüsteemi kasutusotstarve loetakse lõppenuks, kui maaparandussüsteem on iganenud või lagunenud või muul põhjusel kaotanud olulise osa oma toimimisvõimest.

(2) Maaparandussüsteemi omanik esitab maaparandusbüroole maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemise taotluse.

(3) Maaparandusbüroo kontrollib kohapeal käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse põhjendatust esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul taotluse saabumisest arvates.

(4) Maaparandusbüroo juhataja teeb maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemise või maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemisest keeldumise otsuse kohapealsest kontrollimisest arvates viie tööpäeva jooksul. Maaparandussüsteemi omanikule saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

(5) Maaparandussüsteemi kasutusotstarvet ei loeta lõppenuks, kui:

- 1) maaparandussüsteemi toimimisvõime ei ole oluliselt vähenenud või
- 2) maaparandussüsteemi toimimisvõimet on võimalik maaparandushoiutöödega taastada.

§ 52. Maaparandushoiukava

(1) Maaparandushoiutööde sihipäraseks korraldamiseks koostatakse alamvesikonna maaparandushoiukava (edaspidi *maaparandushoiukava*), mis on kooskõlas veeseaduse alusel koostatava vastava veemajanduskava (edaspidi *veemajanduskava*) põhimõtetega. [\[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008\]](#)

(2) Maaparandushoiukavas kavandatakse, arvestades koostatava veemajanduskavaga, maaparandussüsteemil rakendatavad abinõud, mis tagavad:

- 1) maaparandussüsteemi maa-ala sihtotstarbelise kasutamise võimalikkuse;
- 2) käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 esitatud nõuete täitmise.

[\[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008\]](#)

(3) Maaparandushoiukavas sisalduvale kaardile kantakse maaparandussüsteemi kajastav informatsioon.

[\[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008\]](#)

(4) Maaparandushoiukavas selgitatakse:

- 1) maaparandussüsteemi maa-ala tegelik kasutamine ja soovitatav kasutamine;
- 2) riigi poolt korrashoitava ühiseesvoolu seisund;
- 3) üle 10 km² valgalaga eesvoolul hajureostuse leviku ohtlikud lõigud.

[\[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008\]](#)

(5) Maaparandushoiukavas kavandatakse, arvestades koostatava veemajanduskavaga:

- 1) maaparandussüsteemi keskkonnameetmed;
- 2) maaparandushoiutööde soovituslikud tööpiirkonnad.

[\[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008\]](#)

§ 53. Maaparandushoiukava koostamine

(1) Maaparandushoiukava koostamise korraldab ja selle täitmist kontrollib Põllumajandusministeerium maaparandusbüroode kaudu.

(2) Maaparandushoiukava koostamist rahastatakse Põllumajandusministeeriumile selleks riigieelarvest eraldatud vahenditest.

(3) Maaparandushoiukava koostamiseks vajalikku teavet annavad seda valdavad isikud Põllumajandusministeeriumile ja maaparandusbüroodele tasuta.

(4) Maaparandushoiukava vaadatakse üle ja vajaduse korral muudetakse vähemalt iga kuue aasta järel.

(5) Maaparandushoiukava sisu- ja vorminõuded ning kava koostamise korra [kehtestab põllumajandusminister](#) .

§ 54. Maaparandushoiukava avalikustamine

(1) Enne avalikustamist kooskõlastatakse maaparandushoiukava alamvesikonna territooriumil asuva maavalitsuse, Keskkonnaameti ja kohaliku omavalitsusega.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(2) Maaparandushoiukava avalikustatakse maakonnakeskustes, kus korraldatakse kava väljapanek ja arutelu. Maaparandushoiukava väljapaneku kestus on kolm kuud.

(3) Maaparandushoiukava avaliku väljapaneku ja arutelu koha, alguse ja kestuse teatab maaparandushoiukava koostamist korraldav maaparandusbüroo vähemalt üks nädal enne avaliku väljapaneku ja arutelu algust ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Samuti avaldatakse sellekohane teade üleriigilist mõju omava maaparandushoiukava puhul vähemalt ühes üleriigilises päevalehes, ühe maakonna piires mõju omava maaparandushoiukava puhul maakondlikus ajalehes ning kohalikku mõju omava maaparandushoiukava puhul kohalikus ajalehes.

(4) Maaparandushoiukavas käsitletud territooriumil asuvate kinnisasjade omanikel, sealsetel elanikel ja teistel isikutel on õigus esitada kava väljapaneku kestel selle kohta parandusi ja täiendusi.

(5) Kirjalikule ettepanekule vastab maaparandushoiukava koostamise korraldanud maaparandusbüroo kirjalikult maaparandushoiukava avaliku väljapaneku lõppemisest arvates kahe kuu jooksul.

(6) Maaparandushoiukava avaliku väljapaneku ja arutelu tulemuste alusel teeb maaparandushoiukava koostamise korraldanud maaparandusbüroo selles vajalikud parandused ja täiendused.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud parandatud ja täiendatud maaparandushoiukavad kinnitab põllumajandusminister ja need avalikustatakse Põllumajandusministeeriumi veebilehel.

(8) Maaparandushoiukavade alusel koostatud vesikonna maaparandushoiukava kinnitab Vabariigi Valitsus.

7. peatükk MAAPARANDUSSEIRE

§ 55. Maaparandusseire ja selle tulemuste avalikustamine

(1) Maaparandusseire on abinõude süsteem, mille rakendamise eesmärk on koguda andmeid kuivendatud maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendusseisundi, põllumajandusmaa lubjatarbe ning maaparanduse ja maakasutuse keskkonnamõju kohta.

(2) Maaparandusseiret korraldavad:

- 1) maaparandusbüroo – maa kuivendusseisundi ja maaparanduse keskkonnamõju osas;
- 2) Põllumajandusuuringute Keskus – maa lubjatarbe ja maakasutuse keskkonnamõju osas.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Maaparandusseireks võib võtta tasuta mulla- ja veeproove ning teha muid vajalikke uuringuid. Uuringute tegemist ja proovide võtmist ei tohi takistada.

(4) Maaparandusseire käigus võetud proove võib analüüsida selleks akrediteeritud isik või asutus.

(5) Seire kulud kaetakse riigieelarves Põllumajandusministeeriumile selleks ettenähtud vahendite arvelt.

(6) Seire tulemused avalikustatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asutuste veebilehel ning lisaks võib need avaldada paber kandjal.

8. peatükk MAAPARANDUSÜHISTU

§ 56. Maaparandusühistu asutamine

(1) Maaparandusühistu (edaspidi *ühistu*) asutatakse mittetulundusühingute seaduses sätestatud korras ühistu tegevuspiirkonnas asuvate nende kinnisasja omanike (edaspidi *asutajad*) otsuse alusel, kelle omandis on üle ühe kolmandiku maaparandussüsteemi maa-alast või üle ühe kolmandiku selles tegevuspiirkonnas asuva ühiseesvoolu pikkusest.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Ühistu tegevuspiirkond on maa-ala, millel paikneb vähemalt üks maaparandussüsteem.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Asutajad teavitavad ühistu asutamise kavatsusest ja asutamiskoosoleku toimumisest käesoleva seaduse § 58 lõikes 1 nimetatud ühistu kohustuslike liikmeid kirjalikult vähemalt kümme tööpäeva enne asutamiskoosoleku toimumist.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Ühistu kandmiseks mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse esitatakse registripidajale mittetulundusühingute seaduses ettenähtud dokumentidele lisaks:

1) maaparandusbüroo väljaantud ühistu tegevuspiirkonna kaart, millel märgitakse valgala piir ning reguleeriva võrgu ja ühiseesvoolu paiknemine. Kui ühistu tegevuspiirkonnas on polder, märgitakse ühistu tegevuspiirkonna kaardile ka kaitsetammi paiknemine;

2) maaparandusbüroo õiend asutatava ühistu tegevuspiirkonnas paiknevate kinnisasjade omanike kohta, kelle maal paikneb reguleeriv võrk ja ühiseesvool, ning andmed kinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi maa-ala pindala ja ühiseesvoolu pikkuse kohta.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 57. Ühistu põhikirja

Põhikirjas määratakse lisaks mittetulundusühingute seaduses põhikirja kohta sätestatule kindlaks:

1) osamaksu, maaparandushoiukulude ja teiste maksete määramise alused;

2) tegevuse avalikustamise kord;

3) häälte jagunemine üldkoosolekul.

§ 58. Ühistu liikmed

(1) Ühistu kohustuslik liige on ühistu tegevuspiirkonnas asuva kinnisasja omanik, kelle kinnisasjal asub maaparandussüsteem. Ühistu tegevuspiirkonnas asuva kinnisasja omanik saab ühistu liikmeks ühistu õigusvõime tekkimisest alates, sõltumata sellest, kuidas ta ühistu asutamise suhtes hääletas või kas ta võttis hääletamisest osa.

(2) Ühistu liikmeks võib astuda ka kinnisasja omanik, kelle kinnisasjal ei asu maaparandussüsteemi, kuid kes saab kasu ühistu põhikirjalisest tegevusest.

(3) Kinnisasja omanikul on õigus volitada lihtkirjaliku volitusega kas hoonestusõiguse omanikku või kasutusvaldajat või isikliku kasutusõiguse omajat või põllumajandusliku rendilepingu või muu sarnase õigussuhte alusel kinnisasja kasutatavat isikut täitma ühistu liikme õigusi ja kohustusi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühistu liikme kinnisasja võõrandamise korral loetakse kinnisasja omandaja ühistu liikmeks astumise päevaks omandiõiguse ülemineku päev. Ühistu liikme pärandi vastuvõtnud pärija ühistu liikmeks astumise päevaks loetakse pärandi avanemise päev. Ühistu senise liikme liikmeksõlek lõpeb uue liikme ühistusse astumise päeval.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühistu liikme liikmeksõlek lõpeb maaparandusbüroo juhataja poolt maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemise otsuse tegemise päeval.

§ 59. Riik ühistu liikmena

(1) Riik osaleb ühistus üksnes kohustusliku liikmena.

(2) Riigi kui ühistu liikme õiguste teostaja määramisele ning riigi esindamisele ühistus kohaldatakse riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise seaduse sätteid.

[RT I 2007, 24, 129- jõust. 26.03.2007]

§ 60. Osamaks

(1) Ühistu kohustusliku liikme osamaksu suurus ühistu varas on võrdeline tema kinnisasjal paikneva:

1) maaparandussüsteemi maa-ala suurusega, kui kinnisasjal ei paikne ühiseesvoolu;

2) ühiseesvoolu pikkusega, kui kinnisasjal ei paikne reguleerivat võrku;

3) maaparandussüsteemi maa-ala suurusega ja ühiseesvoolu pikkusega, kui kinnisasjal paiknevad nii reguleeriv võrk kui ka ühiseesvool.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kui ühistu kõigi kohustuslike liikmete maal paikneb reguleeriv võrk, võib ühistu liikme osamaksu suurus ühistu varas olla võrdeline tema kinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi maa-ala suurusega.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Ühistu liikme osamaksu arvutamise meetodika ning osamaksu tasumise kord ja tähtaeg määratakse ühistu põhikirjas.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Ühistu liikme osamaksu suuruse määrab üldkoosolek ühesugustel alustel kõigile ühistu kohustuslikele liikmetele. Kui ühistu liikme kinnisasjal ei paikne maaparandussüsteemi, määrab ühistu liikme osamaksu suuruse üldkoosolek põhikirjas ettenähtud meetodika alusel.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(5) Ühistu liige tasub osamaksu põhikirjas määratud korras ja tähtaja jooksul.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(6) Kinnisasja võõrandamise või pärimise korral, sealhulgas võõrandamisel täite- või pankrotimenetluses, tasub kinnisasja omandaja ühistule kinnisasja võõrandaja või pärandaja tasumata jäänud maksed ja maaparandushoiukulud. Tasutud maksete ja maaparandushoiukulude osas on kinnisasja omandajal tagasinõudeõigus kinnisasja võõrandaja vastu.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 61. Maaparandushoiukulud

(1) Maaparandushoiukulud käesoleva seaduse tähenduses on ühistu maaparandushoiu tegemiseks vajalikud kulud.

(2) Tegevusaasta maaparandushoiukulude määramiseks koostab ühistu juhatus maaparandushoiukavast lähtuva aastakava.

(3) Maaparandushoiukulude aastamakse suuruse ja maksmise tähtaja ühistu liikmetele määrab ühistu üldkoosolek. Kulude tasumisel võib nõuda ettemaksu.

(4) Tasumisega viivitavalt kinnisasja omanikult võib ühistu juhatus alates maksetähtpäevale järgneva kuu esimesest päevast nõuda viivist kuni 0,07% maksmata jäänud summalt iga viivitatud kalendripäeva eest.
30.11.2011 14:27

Parandatud täheviiga sõnas „kinnisasja“. Alus: „Riigi Teataja seadus“ § 10 lõige 4.

§ 62. Ühistu üldkoosolekul osalemine

Üldkoosolekul võib osaleda ja hääletada ühistu iga liige või tema esindaja, kellele on antud lihtkirjalik volikiri.

§ 63. Hääleõiguse piiramine

(1) Ühistu liikmete üldkoosolekul on igal ühistu liikmel üks hääl. Sõltuvalt ühistu liikmele kuuluvate kinnisasjade arvust või ühistu liikmele kuuluva maaparandussüsteemi maa-ala suurusest ja tema kinnisasjal paikneva ühiseesvoolu pikkusest võib ühistu põhikirjas ette näha teistsuguse häälte arvu, arvestades, et ühel ühistu liikmel võib üldkoosolekul osalemise korral olla kuni kaks viiendikku häälte üldarvust.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kui kinnisasi kuulub mitmele isikule, siis on neil ühine hääl või ühised hääled.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 63¹. Ühistu lõpetamine

Ühistu lõpetatakse lisaks mittetulundustühingute seaduses sätestatud juhtudele ka juhul, kui maaparandussüsteemi kasutusotstarve käesoleva seaduse kohaselt lõpeb.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

9. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 64. Riiklik järelevalve

(1) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle teostab maaparandusbüroo oma tööpiirkonnas ja Maaparanduse EEB (edaspidi *järelevalveasutus*).

(2) Järelevalveasutus teeb teiste täidesaatva riigivõimu asutustega koostööd nende pädevuse piires.

§ 65. Järelevalveasutuse töötaja õigused ja kohustused

(1) Järelevalveasutuse töötaja (edaspidi *järelevalvetöötaja*) teostab oma pädevuse piires riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle. Üldjuhul tehakse järelevalvetoiming ette teatamata.

(2) Enne järelevalvetoimingut tegemist peab järelevalvetöötaja esitama ametitõendi. Järelevalvetöötaja õigus teha järelevalvetoimingut peab kajastuma ametitõendis.

(3) Järelevalvetöötajal on õigus kinnisasja omaniku või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isikute juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on omanikuga või tema volitatud isikuga kokku lepitud, viibida kinnisasjal, kuhu kavandatakse või kus ehitatakse maaparandussüsteemi või kus tuleb teha hoiutöid, või viibida vajaduse korral naaberkinnisasjadel ning takistamatult kontrollida käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmist.

(4) Järelevalvetöötajal on õigus nõuda maavaldajalt, käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud ettevõtjalt ja maaparandusühistult vajalikku teavet, asjakohaste dokumentide ärakirju ja väljavõtteid, isiku teadmisel jäädvustada kontrollimise ajal valitsev olukord, kasutades selleks tehnilisi vahendeid, võtta tasuta kontrollproove kasutatavatest ehitusmaterjalidest ja -toodetest või mullast, tellida ekspertiisi ning teha muid vajalikke toiminguid.

(5) Järelevalvetöötaja on kohustatud hoidma talle järelevalve teostamise käigus teatavaks saanud ärisaladust. Isikuandmeid võib avalikustada isikuandmete kaitse seaduse kohaselt. Ärisaladuse võib avalikustada, kui selle hoidmine ohustab inimese elu või tervist või keskkonda.

(6) Käesoleva seaduse alusel tehtud järelevalvetoimingute käigus maavaldajale, käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud ettevõtjale või ühistule tekitatud kulud ei hüvitata, välja arvatud järelevalvetöötaja tegevusega tekitatud kahju, mille hüvitamisele kohaldatakse riigivastutuse seaduses sätestatud.

§ 66. Järelevalvetöötaja eririietus

(1) Järelevalvetöötaja peab mõne järelevalvetoimingu ajal kandma eririietust.

(2) Nende järelevalvetoimingute loetelu, mille tegemise ajal peab järelevalvetöötaja kandma eririietust, ja eririietuse kirjelduse kehtestab põllumajandusminister.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud eririietuse soetamise kulud kaetakse selleks riigieelarves ettenähtud vahenditest.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 67. Kontrollproovid

(1) Järelevalve käigus võetud kontrollproove võib analüüsida ja hinnata selleks akrediteeritud isik või asutus.

(2) Järelevalve käigus määratud ekspertiisi võib teha käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastav isik või Maaparanduse EEB, kui ta ei ole varem sama ehitusprojekti või maaparandussüsteemi ekspertiisi teinud.

(3) Järelevalve käigus võetud kontrollproovide hindamise, analüüsimise ja ekspertiisi kulud kannab järelevalveasutus. Kui kontrollproovi alusel tuvastatakse, et ehitusmaterjal või -toode ei ole nõuetekohane, hüvitab selle hindamise, analüüsimise ja ekspertiisikulud järelevalveasutusele ehitusmaterjali või -toote tarnija.

§ 68. Maaparandussüsteemi avarii põhjuste uurimine

Maaparandussüsteemiga toimunud avarii põhjuste uurimise korraldab maaparandusbüroo. Maaparandussüsteemiga toimunud avarii põhjuste uurimise teostab Maaparanduse EEB, kelle järelevalvetöötajatel on uurimisel käesoleva seaduse §-s 65 sätestatud õigused ja kohustused.

§ 69. Järelevalvetöötaja ettekirjutus

(1) Õigusrikkumise avastamise korral teeb järelevalvetöötaja ettekirjutuse, milles:

- 1) juhib tähelepanu õigusrikkumisele;
- 2) esitab õigusrikkumise lõpetamise nõude;
- 3) kohustab tegema õigusrikkumise lõpetamiseks ja edasiste õigusrikkumiste ärahoidmiseks vajalikke toiminguid või kohustab hoiduma teatud toimingute tegemisest;
- 4) määrab ettekirjutuse täitmise tähtaja.

(2) Järelevalvetöötaja teeb ettekirjutuse asjaomasele isikule või tema esindajale allkirja vastu teatavaks kas kohapeal või saadab selle isikule väljastusteatega tähtkirjaga kümne tööpäeva jooksul järelevalvetoimingu tegemisest arvates. Kui isik või tema esindaja keeldub ettekirjutust vastu võtmast, tehakse ettekirjutusele selle kohta märge ning ettekirjutus saadetakse isikule väljastusteatega tähtkirjaga vastuvõtmisest keeldumisest arvates kolme tööpäeva jooksul.

(3) Järelevalvetöötaja saadab ettekirjutuse ärakirja vastava registri volitatud töötajale lihtkirjaga ettekirjutuse tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul.

(4) Ettekirjutuse täitmise tagamiseks võib järelevalveasutus rakendada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 70. Järelevalvetöötaja ettekirjutuse vaidlustamine

Kui ettekirjutuse saaja ei nõustu järelevalvetöötaja ettekirjutusega, võib ta järelevalveasutuse juhile esitada vaide ettekirjutusest teadasaamisest arvates kümne tööpäeva jooksul.

§ 71. Järelevalve tulemuste avalikustamine

Järelevalve tulemused avalikustatakse maaparandusbüroo ja Maaparanduse EEB veebilehel.

10. peatükk VASTUTUS

§ 72. Maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste nõuete rikkumine

Ehitaja poolt maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste nõuete rikkumise eest, kui see põhjustab maaparandussüsteemi mittenõuetekohase toimimise, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 73. Maaparandussüsteemi ehitamisega seotud kohustuste täitmata jätmine

(1) Maaparandussüsteemi omaniku poolt maaparandussüsteemi ehitamise eest ehitusloata või ehitusprojekti järgimata või omanikujärelevalve nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 74. Maaparandusühistu poolt nõuetele mittevastava isiku kaudu omanikujärelevalve tegemine

Maaparandusühistu poolt nõuetele mittevastava isiku kaudu omanikujärelevalve tegemise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 75. Maaparandushoiu nõuete või maaparandussüsteemi või selle osa rikkumine

(1) Maaparandushoiu nõuete rikkumise või muu tegevuse eest, millega on rikutud maaparandussüsteemi või selle osa, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 75¹. Käesoleva seaduse §-des 47 ja 48 sätestatud kooskõlastusnõude rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 47 või 48 sätestatud kooskõlastusnõude rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 76. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 72–75¹ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 72–75¹ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Põllumajandusministeerium.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

11. peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 77. Olemasolevatele maaparandussüsteemidele esitatavad nõuded

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist ehitatud maaparandussüsteem ei pea vastama käesolevas seaduses maaparandussüsteemile esitatud nõuetele, kuid selle reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ning selle eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kui maaparandusbürool puuduvad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maaparandussüsteemi kohta maaparandussüsteemide registrisse kandmiseks vajalikud andmed, korraldab omanik nimetatud maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonise (edaspidi *mõõdistamisjoonise*) koostamise.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Mõõdistamisjoonise võib koostada käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud ettevõtja, kes tegutseb maaparanduse uurimistöö, ekspertiisi või maaparandussüsteemi projekteerimise alal, või isik, kes vastab käesoleva seaduse § 28 lõikes 2 nimetatud nõuetele või kellel on maakorraldustööde tegevuslitsents.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Mõõdistamisjooniselt peavad nähtuma:

- 1) maaparandussüsteemi hooned ja rajatised;
- 2) maaparandussüsteemi maa-ala piir ja pindala ning eesvoolu pikkus;
- 3) katastriüksuse piir ja katastritunnus;
- 4) kasutatav mõõtkava;
- 5) põhja-lõuna suuna tähis;
- 6) mõõdistamisjoonise tegija nimi, ametinimetus ja allkiri;
- 7) kasutatud tingmärkide selgitus.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(5) Kui maaparandussüsteem, mille kohta on koostatud mõõdistamisjoonis, vastab maaparandusbüroo hinnangul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuetele või kui maaparandussüsteemi nõuetega vastavusse viimine on saavutatav maaparandussüsteemi hoiutööde või rekonstrueerimisega, kinnitab maaparandusbüroo mõõdistamisjoonise ja esitab maaparandussüsteemide registrisse kantavad andmed viie tööpäeva jooksul maaparandussüsteemide registri digitaalsesse andmebaasi.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 77¹. Maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonise kinnitamisest keeldumise alused

Maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonist ei kinnitata, kui:

- 1) selle on koostanud käesoleva seaduse § 77 lõikes 3 nimetatud isik;
- 2) sellelt ei selgu käesoleva seaduse § 77 lõikes 4 sätestatud andmed;
- 3) maaparandussüsteem ei vasta vaatamata kavandatavale hoiutööle või rekonstrueerimisele käesoleva seaduse § 77 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- 4) muul seadusest tuleneval juhul.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 78. Ehitatavale maaparandussüsteemile esitatavad nõuded

(1) Kui maaparandussüsteemi ehitamist on alustatud enne käesoleva seaduse jõustumist, võib ehitamise lõpule viia senikehtinud nõuete kohaselt. Nimetatud maaparandussüsteem peab vastama käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akt koostatakse ja kinnitatakse käesolevas seaduses sätestatud korras. Kasutuselevõtu akti kinnitamise otsustamiseks kontrollib maaparandusbüroo, kas maaparandussüsteem on ehitatud enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud nõuete kohaselt ja kas maaparandussüsteem vastab käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele.

§ 79. Garantii

Käesoleva seaduse §-s 25 sätestatud ei kohaldata nende maaparandussüsteemide suhtes, mis on valminud või mille ehitamist on alustatud enne käesoleva seaduse jõustumist.

§ 80–81. [Kehtetud – RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 82. Maaparandushoiukava koostamine

(1) Käesoleva seaduse § 52 nõuete kohane maaparandushoiukava koostatakse arvestusega, et käesoleva seaduse § 54 lõikes 8 nimetatud vesikonna maaparandushoiukava oleks kinnitatud 2009. aasta 22. detsembriks.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kuni vastava maaparandushoiukava kinnitamiseni koostab ühistu juhatus käesoleva seaduse § 61 lõikes 2 nimetatud aastakava, lähtudes eesmägist, et hoiutööd tagaksid maaparandussüsteemi toimimisvõime.

§ 83. Olemasolevate maaparandusühistute tunnustamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist asutatud mittetulundusühing, kelle üheks põhikirjaliseks eesmärgiks on maaparandushoid ja kes soovib käesoleva seaduse alusel jätkata tegevust maaparandusühistuna, peab oma põhikirja viima kooskõlla käesolevas seaduses ühistu põhikirjale esitatud nõuetega hiljemalt 2006. aasta 1. juuliks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühistus, milles riigi osalemine käesoleva seaduse kohaselt on kohustuslik, määrab Vabariigi Valitsus ühistu liikme õigusi teostava ministeeriumi või maavalitsuse ühistu põhikirja käesoleva seadusega vastavusse viimisest arvates kolme kuu jooksul.

[RT I 2005, 37, 284- jõust. 01.07.2005]

§ 84. Maaparandussüsteemi teostusjoonise üleandmine omanikule

(1) Maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maa tagastamise, erastamise või munitsipaliseerimise korral arvatakse sellel maal paiknev maaparandussüsteem maaparandusbüroo raamatupidamisarvestusest välja.

(2) Põllumajandusministeerium korraldab maaparandusbüroode kaudu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maal paikneva maaparandussüsteemi omaniku, valdaja või muu õigustatud isiku soovil temale maaparandussüsteemi teostusjoonise (edaspidi *teostusjoonis*) koopia üleandmise. Teostusjoonise koopia antakse üle tasuta.

(3) Väljastatavalt teostusjoonise koopialt peavad nähtuma:

- 1) maaparandussüsteemi olulised hooned ja rajatised;
- 2) katastriüksuse piir ja katastritunnus;
- 3) kasutatav mõõtkava;
- 4) põhja-lõuna suuna tähis;
- 5) koopia tegija nimi, ametinimetus ja allkiri.

(4) Teostusjoonisele lisatakse kasutatud tingmärkide selgitus.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 85. Maaparandussüsteemi riigi omandisse jätmise ja jätkuvalt riigi omandis olev maaparandussüsteem

(1) Kui maa jäetakse riigi omandisse, korraldab Põllumajandusministeerium maaparandussüsteemi dokumentide üleandmise asjaomasele riigivara valitsejale.

(2) Maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maal asuva maaparandussüsteemi suhtes teostab käesolevas seaduses sätestatud riigivara valitseja õigusi ja kohustusi maavalitsus, kui Vabariigi Valitsus ei ole määranud selleks teist riigiasutust.

§ 86. Seaduse kohaldamine maakasutusõiguse omaniku suhtes

Käesolevas seaduses sätestatud kinnisasja omaniku õigused ja kohustused laienevad enne 1991. aasta 1. novembrit tekkinud maakasutusõiguse omanikele.

§ 87–90. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 91. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2003. aasta 1. juulil, välja arvatud 5. peatükk, mis jõustub 2004. aasta 1. juulil.